

VERTIC.

Naročnina naj se naprej plačuje in pošilja uredništvu v šentpeterskem predmestju hš. št. 15 v Ljubljani. (Lai- bach.)

Izhaja 1. dne v mesecu in stoji za celo leto 2 gl. 40 kr., za pol leta 1 gl. 20 kr. Po pošti: za celo leto 2 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 30 kr.

Časopis s podobami za slovensko mladost.

Štev. 7.

V Ljubljani 1. julija 1873.

Leto III.

Vjeta ribica.

Pri vodi ribič mlad sedi
In tènnek ribici moli.

Ko ribica zagleda ga,
Odplava berž in se smehljá:

„Ne boš me ribič ne dobil
„Ne boš se z mano ne gostil!“

Odplava dalje, — pa že spet
Se tènnek v vodi jej zasvet'. —

„Ta tènnek pa nastavljen nij,
„Nevarnosti se bati nij;

„Gotovo se je ribčú snel
„Na tega me ne bode vjel.“ —

In plane nanj — pa omedlí,
Ko tènnek vanjo se vsadí;

In predno bila je mervá,
Besede je izústila:

„Nevarnosti če se otmeš,
„Hoditi v drugo več ne smeš;

„Ker lahko lahko se zgodi,
„Da te nesreča tam dobi!“

F. Šetina.

Ivana.

(Prosto po D. U. spisal F. Šetina.)

Lupolov, pregnanec, je živel že mnogo let v pusteji in merzlej Sibiriji. Njegova zvesta supruga in edina hči Ivana sta ga spremili v samotne kraje, kjer so skupaj prenašali svojo žalostno osodo.

V znožji nekega pogorja je stala Lupolova kôča, ter je bila tako vsaj nekoliko zavarovana pred hudo burjo in silnim mrazom. Z divjačino je moral skerbni oče živeti sebe in svojo družinico, ter se je ves božji dan potikal po lesovji in pečinah, da je dobil potrebnega živeža. Ali starčku so s časoma roke in noge opešale. Več ni mogel ubogi Lupolov po sternih pečinah plezati, več ni bil zmožen loka napenjati; moral je toraj seči po zadnjih novcih, katere si je bil pridobil za prodane kože divjih živali. Pa to ni dolgo trajalo. Noveci so

jeli pohajati, pomankanje se je približevalo, — a pomoči nikjer. Ko ubogim starišem ni bilo več mogoče prikrivati svoje hčerki njih žalostnega stanú, pokliče mati nekega dne Ivano k sebi in jej reče: „Ljuba moja Ivana! Oče je popolnoma oslabel in ne more več plaziti se po stermih pečinah, da bi nam preskerbel potrebnega živeža, a zaslužka ni nikjer, niti pomoči. Prihranjeni novci bodo kmalu pošli, in potem se nas Bog usmili! Kako se bomo preživeli? Moj Bog! to me skerbi dan in noč. — Ivana se tega jako prestraši. V sercé jo je bolelo žalostno stanje njenih starišev. Kakor vsak otrok, ki ima dobro sercé in ljubezen do svojih starišev, tako je tudi ona prosila pomoči ljubega Boga. Vse noči je jokala, molila in prosila nebeškega Očeta tolažbe in usmiljenja, — a vse zastonj. Revščina je prihajala vedno hujsa.

Nekega dné, ko je mlada Ivana klečala pred lepo podobo nebeške kraljice in pobožno molila, navdá jo nek notranji pogúm in zdelo se jej je, kakor bi slišala glas: „Vstani in pojdi, kamor te jaz popeljem. Očeta in mater bodeš rešila!“ —

Ves dan je po tem Ivana premišljevala, kaj bi storila in glej! sklenila je iti v Petrograd, glavno rusko mesto, da bi milega cara prosila rešenja svojim starišem. Kakor je sklenila, tako je tudi storila.

Bilo je zjutraj na vse zgodaj. Na nebu je migljalo tisoč in tisoč zvezdic in bleda luna se je ravno potápljala za gorami. Lupolov in njegova supruga sta še sladko spala v svojej sobi. Ivana tiho vstane in gre polagoma iz sobe. Nihče je ni videl. — Ko se lepo Bogu priporoči, ozrè se še okoli lesene kóče svojih ubogih starišev, posloví se v duhu od mirno spečega očeta in matere, in — odide.

Ko se Lupolov zjutraj probudí, vstane in gre po navadi v Ivanino sobo. Ivanina postelja je bila prazna; ali oče si je mislil, da je Ivana berž ko ne v kuhinji, ali pri kakem drugem nujnem opravilu. Ko je pa vendar dolgo ni bilo nazaj, začelo je dobrega očeta skrbeti. Kliče jo po imenu, ali Ivana se ne oglasi. Strah ga izpreletava in skerbno poprašuje svojo ljubljeno suprugo po hčerki; pa tudi ona ne vé ničesar. Zdaj je bila žalost v hiši. Oba jo kličeta, iščeta — pa ni je. „O ljubi Bog! hudo se nama že tako godí in zdaj še najiniga edinega veselja, najine ljube Ivane ni. O kje si Ivana, kje si?“ zdihujeta oče in mati. Iščeta jo na vse strani in poprašujeta, pa nihče ne vé o njej povedati. Še le zvečer se poverneta oče in mati žalostna in s težkim sercem domóv brez tolažbe, brez Ivane. V sobo stopivša zagledata na mizi majhen list papirja, katerega sta bila zjutraj prezerla. Urno ga Lupolov razvije in bere:

Dragi oče, draga mati!

Ne prestrašita se, ko me ne najdeta zjutraj med Vama; pa tudi ne skerbita preveč za mé. — Vajino dete spremljajo angelji, ker gre Vama rešenja iskat. Z Bogom!

Vaša hčerka

Ivana.

Še le zdaj se je Lupolov malo potolažil. Ves truden se vleže po večerji v posteljo in zaspí.

Oburnimo se zdaj nekoliko k našej Ivani. S terdnim zaupanjem v Boga in njegovo pomoč nastopila je težavni in daljni pot v Petrograd, glavno rusko mesto. Od velikega mraza se je tresla uboga deklica in pri milodarnih ljudéh je prosila kruha in prenočišča. Usmiljeni ljudje so jo povsod radi sprejemali in jej dajali živeža; ona jim je pa v zahvalo zapela pesmico, v kateri je nazna-
njevala namén svojega potovanja. Pela je:

Iz Sibirije potujem	Oče moj in moja mati	Cara milega prositi
Mlada, revna deklica;	Sta že stara in slabá,	Hočem solznimi očmi,
Prosim vas v imenu božjem	Da iz sužnosti ju rešim,	Naj se starišev usmili,
Dajte meni kruheka.	V Pétrograd grem déklica.	Ki živé v Sibiriji.

Tako prepevaje je hodila Ivana mnogo mnogo dni, predno je prišla v rusko glavno mesto. V Petrograd prišedšo začelo je skerbeti, kedó jo bode sprejel in pripeljal do carovega prestola. Boječe se je bližala k carskej palači, a naposled pride vendar srečno na carski dvor. Tu je obstala, ker si ni upala dalje, pa tudi ni znala kam. In kedó bi jo tudi pustil v tako slabej obleki pred mogočnega ruskega vladarja! — Ni vedela kaj bi storila. Že skorej celo uro je stala tukaj. Nihče memoidočih je ni hotel pogledati.

Zdaj pride iz krasnega verta zalo oblečena gospá; bila je Federovna, mati ruskega cara. Ko ugleda jokajočo našo Ivano, stopi bližej k njej in jo prav prijazno popraša: „Kaj se jokaš deklica? Ali ti je kedó kaj žalega storil?“ Ivana pade na koleni, vzdigne roki k višku in prosi: „Milostiva gospá! Usmilite se mene, uboge sirote, in peljite me k mogočnemu caru. Prosim ga hočem prostosti svojim starišem, kateri v velikej revščini in terpljenji živé kot pregnanci v merzlej Sibiriji. Nikjer nimajo nobene pomoči. Stari so že in onemogli. Le mogočni in dobri car jim more pomagati. Gotovo bode uslišal prošnjo nedolžnega otroka, ki pride tako daleč prositi ga milosti.“ — „Deklica potolažena bodi! Tvoja prošnja se ti bode izpolnila. Ljubezen, katero imaš do svojih starišev, hvali te in kaže, da si prav ljubeznjiva in dobra deklica. Blagor starišem, ki imajo takega otroka!“ —

Federovna jo sama pelje pred ruskega cara in jej izprosi pomiloščenje Lupolova. Od otročje ljubezni ves ganjen oberne se car k Ivani in jej reče: „Tvoj oče Lupolov je prost. Dobil bode tudi vsa svoja posestva zopet nazaj v svojo last. Naznani mu to veselo novico in reci mu, naj se poverne zopet nazaj v Kazan. Tebi pa dobra deklica, ki imaš toliko ljubezni do svojih starišev, da se nisi bala daljnega in težavnega pota iz Sibirije v glavno rusko mesto Petrograd, podarim sto zlatov, to je toliko, kolikor dni si potovala do mojega carskega dvora.“

Od veselja se joka Ivana in solzé hvaležnosti jej tečejo po nježnem njenem obrazku. Ko se lepo in spodobno zahvali ruskemu caru in njegovej dobrej materi Federovni za toliko milost, hití zopet nazaj k svojim starišem. — Koliko veselja so imeli ubogi stariši, ko so Ivano po tako dolgej ločitvi zopet pervikrat objeli, tega moje pero ne more popisati. Od veselja se Lupolov joka, ko sliši besede: „Oče prost si!“ Mati pa objema in poljubuje svojo hčerko, ter se je ne more zadosti nagledati.

Kmalu potem se Lupolov posloví od puste in merzle Sibirije ter se zopet naseli na prejšnje mesto v lepem in rodovitnem Kazanu, kjer je še mnogo let živel sé svojo suprugo in dobro hčerko Ivano. — Ivana pa je bila povsod v velikej česti kot dobra hči in rešiteljica svojih starišev.